

מדינת היהודים או להט"ביסטן, זו השאלה

נכון שאין באמת לוגיקה בדיון על הכפייה החילונית להעניק שירות להט"בי גם על הציבור הדתי, שמתנגד לעולם הערכים הזה, ובכל זאת בואו ננסה להכניס קצת היגיון כדי להבין עד לאן הגיעה הכפייה החילונית

גלי בת חורין

מינימום התערבות של המדינה בענייני הפרט מתוך הבנה שאומנם אין לצפות מבני אדם להתנהג תמיד אל כל אחד על פי כללי הנימוס המופתי, אבל ברור גם שכל ניסיון להפוך את מנגנוני המדינה לגנת שתמשטר כל התנהגות הוא פתרון גרוע עשרת מונים מהבעיה. ואגב, אפילו גנות יודעות שרצוי להתערב כמה שפחות.

מדינת ישראל הייתה תמיד מופת של סובלנות במובן הזה שנדחסו לתוכה אנשים ממגוון תרבויות, אמונות ומנהגים, וכל אחד הצליח למצוא את המקומות המתאימים לו ולא ניסה לכפות את צרכיו על מי שלא יכול או לא רוצה לספק אותם. ועם כל הזעקות התמידיות על כפייה דתית, הכפייה הדתית מעולם לא הגיעה לרמה של הכפייה הלהט"בית, שתובעת במפגיע שאנשים יעברו על דתם כדי לשרת אותם.

חופש דת ופולחן, וכמוהו גם החופש להעניק שירות או לסרב להעניקו, הם זכויות אדם בסיסיות בהרבה מזכותן של קבוצות מיעוט לכפות על כל סוגי השירות הקיימים לשרת אותן גם כאשר דתם אוסרת זאת עליהם. ואולי לא מיותר היום לציין שישראל היא מדינת היהודים ולא מדינת הלהט"ב. ואם ארגוני הלהט"ב ימשיכו להתעקש שהדת היהודית מנוגדת לאמונתם המינית, יש להעביר להם את המסר שאם הברירה היחידה שהם משאירים היא לבחור בין יהודית ללהט"בית ללא אפשרות לפשרה, המדינה תהיה רק יהודית ולא להט"בית בכלל.

את שירותיו מכל נותן שירות גם אם אינו מחבב אותו? מענה על שתי השאלות מציב בעיות שלעולם לא ניתן לפתור, ולכן אין לערב את המדינה בסוגיות האלו כלל. האם יש לחייב חיילת לעלות על טרמפ במכונית שבה ארבעה גברים ערבים? ברור שלא. אם כך, מדוע

הרצון לאסור אפליה בנתינת שירות, כך שכל אולם אירועים יחויב להיות 'דידוטי ללהט"ב' למשל, שקול לרעיון לחייב את כל המסעדות להיות 'דידוטיות ליהודים מאמינים', קרי בעלות תו הכשרות המחמיר ביותר. ועם כל זעקות השבר על כפייה דתית, היא משהו שמעולם לא עלה על דעתם של יהודים דתיים לכפות

החליטה המדינה לחייב כל נהג או נהגת מונית לאסוף כל נוסע ללא הבחנה? נהגת עשויה למצוא עצמה נאשמת באפליה גזענית רק כי ניסתה להימנע מסיטואציה דומה לזו של החיילת בטרמפ.

את כל הבעיות הללו החברה הליברלית כבר פתרה:

ניסוח השאלה אם ראוי להרשות לבעלי מקצוע או לבעלי עסק למנוע שירות בשם אמונה דתית עשוי לגרום לשומע תחושות לא נעימות של אפליה והדרה. אבל את אותה שאלה בדיוק אפשר לנסח גם כך: האם מתקבל על הדעת לכפות על יהודי מאמין לעבור על איסורי דתו בשם אי-אפליה? כל אחד מהניסוחים מוביל למסקנה הפוכה. התשובה, כמובן, היא שצריך למצוא את האיזון הנכון. במצרים למשל החוק אוסר על מציל להציל אישה מטביעה, זו עבירה על חוקי האסלאם. כל תרבות מוצאת את נקודת האיזון שלה, ואנחנו כבר השגנו אותו עד שהגיעו האידיאולוגים השטחיים מוכי האמונה האווילית כאילו אפשר לכפות תו תקן אחיד מוגדר לסך כל פעולות האדם, ועוד בשם החירות, האחוה והשלום הנצחי.

ברור לכל מי שמעוניין להפעיל היגיון שכפיית תו תקן אחיד להתנהלות אנושית, מעוגן בחקיקה ונאכף על ידי מערכת אכיפה הוא ההפך המוחלט מחירות, שכפיית 'אחוה' היא עילה אינסופית לפילוג, וששנאה והדרך המהירה ביותר לגרום למלחמת כול בכול. והיי, אם היה באמת כה קל ופשוט להחיל כללי התנהגות נאותה, האנושות הייתה מתפתחת כבר בתקופה הפרה-היסטורית לכלל התרבות המודרנית שזכינו להיות בה. זה ההפך המוחלט ממשטות.

הרצון לאסור אפליה בנתינת שירות, כך שכל אולם אירועים יחויב להיות 'דידוטי ללהט"ב' למשל, שקול לרעיון לחייב את כל המסעדות להיות 'דידוטיות ליהודים מאמינים', קרי בעלות תו הכשרות המחמיר ביותר. ועם כל זעקות השבר על כפייה דתית, היא משהו שמעולם לא עלה על דעתם של יהודים דתיים לכפות. חברה מגוונת ומפותחת מציעה מגוון של שירותים לטעמים שונים זה מזה, וכל אחד יכול למצוא את השירות הרצוי לו ושהוא רצוי לנותני השירות. רק שוטים מוחלטים יכולים להעלות את הרעיון שכל עסק קטן אמור להציע את סך כל המגוון לכל סוג קהל אפשרי.

אפשר לשאול: האם כל רופא חייב לעשות כל פרוצדורה רפואית? ואז נראה כאילו התשובה היא תמיד כן.

ואפשר לשאול את אותה שאלה כך: האם יש לחייב כל רופא לבצע פרוצדורות שהוא מאמין, כאיש מקצוע, שלא רק שאינן מרפאות, הן אף מזיקות לבריאותו של המטופל ומטילות בו מומים, כמו למשל 'טיפולים' הורמונליים, סירוס כימי לילדים וקטיעה בלתי הפיכה של איברים בריאים? ופה התשובה חייבת להיות שזו לא זכותו לסרב אלא חובתו כאדם וכרופא. האם יש להתיר לבעל עסק לסרב להעניק שירות לאנשים שמייצגים ערכים המנוגדים לערכיו? זה תלוי בצידה השני של הסוגיה: האם יש לחייב כל אדם לצרוך

האזנתי פעם להרצאה משעשעת על התהיות ה'מדעיות' של גאוני הדת בספרד, שניסו להעניק הסברים תאולוגיים לקיומן של חיות שאינן מוזכרות בתיבת נח ביבשת החדשה שנתגלתה באמריקה. המענה שנתקבל על דעתם היה שחיות מסוימות הועברו מיבשת אחרת על כנפי מלאכים, וחברי לחש אז לאוזני: "ככה זה כשקודם מגרשים את כל היהודים ואז מנסים לחשוב לבד".

מדינת ישראל, כמו מדינות מערביות אחרות, מופצצת זה כמה עשורים בערכים של מוסר אלטרנטיבי שנרקחו בבית היוצר של אידיאולוגיות שהנחת היסוד הבסיסית ביותר שלהן היא שיש לפסול כל עיקרון ישן מתוך הנחה שכל תרבות שקדמה להן פסולה מן היסוד, ולכן שיש להחליף כל ערך, כל מוסכמה, כל סוג של נורמטיביות מובנת מאליה, כל קטגוריה קיימת ומקובלת, בערך הפוך ממנה.

עתה הציבור נדרש להאמין שלתקופה הנוכחית יש משהו להציע שערכו גדול יותר מסך כל הניסיון והידע האנושי שהצטבר בכל התרבויות לאורך כל הדורות.

ההירות המגלומנית הזו, הגובלת במופרעות נפשיות, מזכירה לי את הערתו המבדחת של חברי: ככה זה כשקודם כול פוסלים את כל חוכמת האנושות ואז מנסים להמציא אותה מחדש.

החושבים מחדש מציעים לנו היום סחורה פגומה ביחס ישר בין מוחם הפרטי המוגבל לבין כלל הידע האנושי המצטבר, שהושג בדורות רבים מאוד של ניסוי, טעייה שהיו לה תוצאות טרגיות, הסקת מסקנות וניסיון לשפר.

ה'חושבים בכוחות עצמם' מנסים לחשוב מחדש על ערכים בלי להבין כלל מהם ערכים: תרבות היא מאמץ משותף למשטר את סך כל ההתנהלויות של בני האדם מתוך הבנה שכל אדם מעצם קיומו ממש מגביל את חירותו של הזולת. ההבנה הזו, שחסרה להם, נדרשת כדי להבין שאין שום מצב עניינים שבו אפשר להעניק זכויות, לבטל 'כפייה' ולהעניק חירויות בלי לגרום עוול, להגביל חירות ולכפות בבירונות את 'ערכיהם' על אחרים. וכך גם אם הכוונה המקורית שלהם היא להביא לידי חברה חופשית יותר, נעימה יותר ואלימה פחות, פועלם מביס את

יונה לוי גרוסמן, בולענים בים המלח, שמן, אקריליק וחול על בד, 180/70 סמ', 2022
לפרסום יצירות 050-8621524

תנועת אריאל גאה להציג:

אריאלי

מה שטוב בשבילי

כרטיס חברות שייתן לילדכם יותר ערכים, חוויות, הטבות וכל מה שטוב באריאל.

★♥🎁

לבחירתכם שני מסלולים:

אריאלי בסיסי

חברות שנתית מלאה
מסעות בתשלום מסובסד

אריאלי פלזס

3 מסעות מחנה קיץ
חברות מלאה בהנחה
מנוי חינם למגזין נפלאות
כרטיס הנחות
10% הנחה על כל הפעילות

לפרטים והצטרפות הכנסו לאתר: tariel.co.il